

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Jelka Jovanović, Olivera Milošević, Dragan Đorđević, Vlado Mareš, Vida Petrović Škero, Jelena Petković, Nadežda Budimović, Tamara Skrozza i Filip Švarn, na sednici održanoj 29. 6. 2023. godine, jednoglasno izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstom „PRETE UBISTVIMA I SILOVANJEM DECE! Hejteri postaju sve ekstremniji! Borivoje Borović: Vučić će proći kao Čaušesku“, objavljenim 18. maja 2023. godine, portal “Informer.rs”

1. prekršio je tačke 1, 2, 4 i 5 Odeljka I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara Srbije, o obavezi novinara da tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izvesti o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda novinarske profesije, da pravi jasnu razliku između činjenica koje prenosi, komentara, pretpostavki i nagađanja, da kad je to neophodno, konsultuje što više izvora i da im omogućiti da iznesu svoj stav, kao i tačku po kojoj je sa novinarstvom nespojivo objavljivanje neosnovanih optužbi, kleveta i glasina,

2. prekršio je tačke 1 i 2 Odeljka II (Nezavisnost od pritisaka), po kojoj naslov teksta ne sme biti u suprotnosti sa njegovom suštinom, odnosno, po kojoj ekonomski i politički interesi izdavača ne smeju da utiču na uređivačku politiku na način koji bi imao za posledicu netačno, neobjektivno, nepotpuno i neblagovremeno informisanje javnosti,

3. prekršio je tačku 1 Odeljka IV (Odgovornost novinara), po kojoj je novinar, pre svega, odgovoran svojim čitaocima, slušaocima i gledaocima i tu odgovornost ne sme da podredi interesima drugih, a posebno interesima izdavača, vlade i drugih državnih organa i mora se suprotstaviti svima koji krše ljudska prava ili se zalažu za bilo koju vrstu diskriminacije, govor mržnje i podsticanje nasilja,

4. prekršio je i tačke 1 i 4 Odeljka V (Novinarska pažnja), po kojima novinar mora da pristupa poslu sa dužnom profesionalnom pažnjom, kao i da mora biti svestan opasnosti od diskriminacije koju mogu da šire mediji i učiniće sve da izbegne diskriminaciju zasnovanu, između ostalog, na rasi, polu, starosti, seksualnom opredeljenju, jeziku, veri, političkom i drugom mišljenju, nacionalnom ili društvenom poreklu,

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Zlatko Čobović, član Komisije za žalbe, podneo je žalbu smatrajući da su spornim tekstom prekršene brojne tačke Kodeksa iz poglavlja Istinitost izveštavanja, Nezavisnost od pritiska, Odgovornost novinara i Novinarska pažnja. „Stavovi izneti u nekoliko objava pojedinaca na društvenim mrežama generalizovani su u tekstu kao ‘najstrašnija hajka mrziteljske opozicije protiv predsednika Vučića i svima koji se ne slažu s njima i otvoreni pozivi na građanski rat’, i pripisani svim pripadnicima opozicionih političkih stranaka, simpatizerima koji nisu članovi, i svim građanima učesnicima protesta. Masovni građanski protesti predstavljeni su kao ‘rušilački’ iako ni na jednom dosadašnjem protestu nije registrovan nijedan incident”, navedeno je, između ostalog u žalbi. Podnosilac žalbe je podsetio i “na konstantnu praksu ‘Informer’ da lažno izveštava deo javnosti u Srbiji koji čini čitalačka publika ovog lista i portala”, kao u slučaju izveštaja sa koncerta Bilija Ajdola, koji nije ni održan, objavljivanja kadrova iz pornografskog filma u kojem je navodno Kolinda Grabar Kitarović, pa zatim detalja razgovora Vučića i Merkel, do kojeg uopšte nije ni došlo tada kada je tekst objavljen.

Redakcija portala „Informer.rs“ nije odgovorila na žalbu.

Članovi Komisije za žalbe zaključili su da je u ovom slučaju reč o brojnim i ozbiljnim prekršajima Kodeksa novinara Srbije. „Informer“ manipuliše čitaocima i dovodi ih u zabludu da su predstavnici opozicije ti koji prete „ubistvima i silovanjem dece“, a zapravo je reč o pojedinim komentarima na društvenim mrežama ljudi za koje ne znamo da su u bilo kakvoj vezi sa predstavnicima opozicionih stranaka.

U tekstu su sva nagađanja i pretpostavke predstavljene kao činjenice, interpretirane su, parafrazirane i tumačene pojedinačne izjave u kontekstu “pretnji ubistvima, silovanjima i otvorenim pozivima na građanski rat”, a da nikome od “prozvanih” za te tvrdnje nije omogućeno da iznese svoj stav. Takođe, u tekstu ima i elemenata diskriminacije po političkoj orijentaciji, a, po oceni Komisije, tekst nije napisan sa neohodnom profesionalnom pažnjom.

Komisija smatra i da je razlog za objavljivanje ovakvog teksta politički ili ekonomski interes izdavača, što je potpuno suprotno profesionalnim normama, koje propisuju da ti interesi ne smeju da dovedu do netačnog i neobjektivnog informisanja javnosti. Osim toga, sam naslov nije u skladu sa suštinom teksta, čime je prekršena smernica u okviru tačke 1 poglavlja II. Članovi Komisije ukazuju i na to da ovakvo pisanje može biti veoma opasno, jer može da ugrozi bezbednost ljudi koji se „prozivaju“ kao potencijalni počinioči krivičnih dela.

Beograd, 29.6.2023.

Predsedavajuća

Vida Petrović Škero